

Uchwała Nr SO-14/0954/185/2021
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2021 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Wyrzysk za rok 2020
wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony Zarządzeniem nr 16/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2021 r. (ze zm.) w składzie:

Przewodnicząca   Edyta Zastrow
Członkowie: Monika Paczyńska
                                  Marzena Węckowicz

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Wyrzysk za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną z uwagą.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było, sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Miasta i Gminy Wyrzysk w roku 2020 oraz informacja o stanie mienia Miasta i Gminy Wyrzysk (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2021 r. przez Burmistrz Miasta i Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2030 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2020 rok.

- I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
2. W części opisowej przedstawiono według działów klasyfikacji budżetowej realizację dochodów budżetowych, w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Ponadto podano: stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów, przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2020 r. Opisano również, w jakim zakresie Burmistrz korzystała z upoważnień zapisanych w uchwale budżetowej po zmianach na 2020 r.
3. W części tabelarycznej przedstawiono:
  - a) dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej;
  - b) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami;
  - c) przychody i rozchody budżetu;
  - d) zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy;

- e) dochody i wydatki związane z ochroną środowiska;
  - f) wydatki wykonywane w ramach funduszu sołeckiego;
  - g) dochody i wydatki związane z realizacją środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
4. Stopień zaawansowania programów wieloletnich przedstawiony został w tabeli obejmującej następujące dane: nazwę programu, okres realizacji, limity wydatków oraz wykonanie za 2020 rok. Opisano także zakres wykonanych prac. Z uwagi, że realizacja programów wieloletnich jak sama już nazwa wskazuje wykracza poza rok budżetowy, to stopień zaawansowania ich realizacji winien obejmować nie tylko rok budżetowy, ale także uwzględniać stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięcia jako całości. Powyższe wynika z art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- Skład Orzekający wskazuje, że nie wypełniono obowiązku nałożonego przepisem art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten wymaga, aby w sprawozdaniu uwzględnić zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, tzn. należy uwzględnić zmiany w planie wszystkich wydatków na realizację ww. programów, nie tylko wieloletnich, ale również jednorocznych, a więc należało odnieść się do zmian w przedmiotowym zakresie wprowadzonych w trakcie roku budżetowego w uchwale budżetowej na 2020 r. Wobec stwierdzonej nieprawidłowości Skład Orzekający wnosi uwagę.
5. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
- II. 1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Miasta i Gminy Wyrzysk za rok 2020 został wykonany z nadwyżką w wysokości 4.509.907,65 zł, ponieważ:
- a) dochody zrealizowano w wysokości 68.629.176,32 zł, co stanowi 98,55% wielkości planowanej, w tym:
    - dochody bieżące w wysokości 66.287.615,18 zł,
    - dochody majątkowe wykonano w wysokości 2.341.561,14 zł;
  - b) wydatki zrealizowano w wysokości 64.119.268,67 zł, co stanowi 96,12% wielkości planowanej, w tym:
    - wydatki bieżące w wysokości 61.435.622,94 zł,
    - wydatki majątkowe w wysokości 2.683.645,73 zł.
- Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W roku sprawozdawczym Gmina posiadała wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.248.682,02 zł.
- Rozchody zostały zrealizowane w wysokości 2.986.640,00 zł, które stanowiły spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.
3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiło 30.215.659,00 zł, co stanowi 44,03% wykonanych dochodów.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wykazano na koniec roku 2020 zobowiązania niewymagalne w wysokości 2.729.816,05 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

4. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S za 2020 rok wykazała, że suma wydatków wykonanych i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) w kilku przypadkach przekracza plan wydatków. W opinii Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymała od Rady Miejskiej w uchwale budżetowej oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
5. W wyniku analizy przedłożonych sprawozdań Skład Orzekający stwierdził, że w okresie od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. dokonano planowanego wydatku przeznaczonego na zapłatę kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych. W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz poinformowała o przyczynie poniesienia przedmiotowego wydatku.
6. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych znacznie odbiegało od planu w dziale 855, rozdziale 85502 i stanowiło 77,51 %.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 746) „równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”.

7. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,86 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, gminy obowiązane są do przekazania na rachunek bankowy właściwej terytorialnie izby rolniczej środków w wysokości 2 % od uzyskanych wpływów gminy z tytułu podatku rolnego.
8. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 poz. 1439 ze zm.), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizował do końca 2020 r. Związek Międzygminny – Piłski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi.
9. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 237.538,12 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 257.533,90 zł (rozdział 75618 § 0480). Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277, z późn. zm.): „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:
  - 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

10. Wystąpiła niezgodność między sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych a sprawozdaniem z wykonania budżetu odnośnie wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego. W sprawozdaniu Rb-28S w dziale 921, rozdziale 92109 § 4210 wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego wykazano w wysokości 33.373,58 zł oraz wszystkie wydatki funduszu sołeckiego wykonano w wysokości 382.962,49 zł. Natomiast w sprawozdaniu z wykonania budżetu w części opisowej oraz w załączniku nr 7 – „Fundusz sołecki w formie zestawienia wydatków wykonanych w ramach funduszu za 2020 rok” dla ww. podziałki klasyfikacji budżetowej wykazano wydatki w wysokości 33.591,58 zł oraz wydatki ogółem funduszu sołeckiego w wysokości 383.180,49 zł (różnica 218,00 zł).
- III. Ze sprawozdania wynika, że Gmina w 2020 r. pozyskała środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 500.000,00 zł, które przeznaczone zostały na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Auguścín – przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych G129329P”. Środki zostały wydatkowane w całości w 2020 r.
- IV. Do sprawozdania dołączono informację z przebiegu wykonania planu finansowego przez Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Wyrzysku za 2020 rok. Skład Orzekający podkreśla, że wykonanie planów finansowych instytucji kultury, organ wykonawczy za rok budżetowy przedkłada jedynie organowi stanowiącemu jst (art. 267 ust 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych), natomiast organowi stanowiącemu jst i regionalnej izbie obrachunkowej wraz z informacją o przebiegu wykonania budżetu jst za I półrocze (art. 266 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych).
- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z mienia w roku 2020 i planowane do uzyskania w 2021 roku oraz nakłady poniesione na mienie, w tym remontowe i inwestycyjne.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Edyta Zastrow

Pouczenie:

Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.